

Dosarul nr. 3ra-1068/22  
2-20103395-01-3ra-12102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

## DECIZIE

7 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva  
Nina Vascan  
Nicolae Craiu  
Aliona Miron  
Ala Cobăneanu

examinând recursurile depuse de Autoritatea Națională de Integritate și de Grigori Todoroglo

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Valentinei Caicî împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Valentina Caicî, casată integral hotărârea din 8 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și hotărârea suplimentară din 11 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie

constată:

La 20 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Valentina Caicî a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii a indicat că prin actul de constatare nr. 152/14 din 31 iulie 2020, a fost constatată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese sub formă de nedeclarare și de neexaminare de către primarul Valentina Caicî, exprimată în examinarea cererii privind angajarea temporară la serviciu a Valentinei Caicî, emiterea dispoziției nr. 121 din 15 noiembrie 2019 privind angajarea temporară în funcția de șofer al primăriei pentru perioada de concediu a angajatului de bază,

încheierea contractului individual de muncă nr. 16 din 16 noiembrie 2019 și emiterea dispoziției nr. 53 din 14 februarie 2020.

A menționat că o condiție necesară pentru un conflict de interese este stabilirea circumstanței dacă rezultatul unui conflict de interese care a avut loc, este influența unei persoane apropiate sau capacitatea de a influența asupra executării imparțiale și obiective a împuternicirilor, funcției publice sau funcției de demnitate publică.

În speță, influența unei persoane apropiate, angajate temporar în funcția de șofer pe un termen de 3 luni, asupra executării imparțiale și obiective a împuternicirilor primarului, de către inspectorul de integritate nu s-a stabilit.

A relevat că angajarea soțului său nu a afectat și nici nu putea să afecteze executarea imparțială și obiectivă a obligațiilor de primar al localității, cu atât mai mult că angajarea soțului în calitate de șofer, pe perioadă determinată, nu a adus consecințe negative și dăunătoare intereselor publice.

Ingerința în drepturile sale este prevăzută de lege, protejează un scop legitim și este necesară într-o societate democratică, însă este disproporționată și excesivă în raport cu scopul legitim urmărit.

Actul de constatare a fost emis de o structură internă a Inspectoratului de Integritate în numele Autorității Naționale de Integritate și semnată de angajatul acesteia, în pofida faptului că funcțiile de exercitare a controlului averii și intereselor personale, controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese îi revine Autorității Naționale de Integritate în raport cu dispozițiile art. 5, 6 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Potrivit art. 19 lit. g) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, actul de constatare se întocmește de inspectorul de integritate, însă se emite din numele Autorității Naționale de Integritate și se semnează de conducerea ei.

În acest context, a evidențiat că nu trebuie confundată sintagma de „întocmire” cu sintagma „emitere, semnare” care dispun de o încărcătură semantică distinctă.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 33, 33<sup>1</sup>, 85, 166, 167, 227-278 CPC, art. 189 alin. (1), 191 alin. (1), 196, 208, 209, 211, 212 Cod administrativ, art. 36 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea ca fiind ilegală a actului de constatare al inspectorului de integritate din cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate nr. 152/14 din 31 iulie 2020 și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 31 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, au fost atrase în proces, în calitate de persoane terțe, Dmitri Drumi și Grigori Todoroglo.

Prin hotărârea din 8 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea.

Prin hotărârea suplimentară din 11 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția formulată de Valentina Caicî privind încasarea cheltuielilor de judecată.

La 10 septembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, Valentina Caicî a depus apel

nemotivat împotriva hotărârii din 8 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 22 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Valentina Caicî, casată integral hotărârea din 8 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani și hotărârea suplimentară din 11 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de Valentina Caicî împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoane terțe Grigori Todoroglo și Dmitri Drumi cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost anulat actul de constatare nr. 140/04 din 20 iulie 2020.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea Valentinei Caicî cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

La 6 iulie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 13 octombrie 2022, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acțiunii, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că la fila 9 a deciziei contestate, este menționat: „Or, în lipsa actelor la dosarul administrativ care să probeze repartizarea aleatorie prin sistemul electronic de distribuire a sesizării din 30 noiembrie 2020, denotă cert că Autoritatea a încălcat prevederile art. 30 alin. (1) și art. 37 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 și principiul consacrat prin aceste norme, ceea ce denotă ilegalitatea procedurii de control și ilegalitatea actului de constatare nr. 65/22 din 12 martie 2021”.

Cu referire la argumentul dat, instanța de apel nu a luat în calcul faptul că la originea cauzei se află sesizarea nr. D-188/20 din 12 mai 2020, astfel încât în conținutul deciziei contestate s-a strecurat o greșeală mecanică în ceea ce privește data înregistrării sesizării în secretariatul Autorității Naționale de Integritate, precum și numărul și data de emitere a actului de constatare în privința Valentinei Caicî.

Or, în prezenta cauză a fost examinată legalitatea actului administrativ defavorabil – actul de constatare emis în privința Valentinei Caicî nr. 152/14 din 31 iulie 2020.

Cu referire la pretinsa încălcare a termenului procedurii administrative, instanța de apel nu urma să aplice termenul general de procedură menționat în Codul administrativ, întrucât Autoritatea Națională de Integritate, la emiterea actelor de constatare se ghidează de prevederile normelor speciale, care nu prevăd expres un termen de efectuare a controlului, și anume următoarele acte normative speciale: Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legea integrității nr. 82/2017.

A obiectat că instanța de apel nu a luat în considerare argumentul ANI, precum că la depunerea acțiunii în instanța de judecată, reclamanta s-a condus de prevederile art. 36 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională

de Integritate, în vigoare la acel moment, care prevedea termenul de 15 zile de la contestare a actului de constatare și nu de termenii indicați în Codul administrativ.

Astfel, pe de o parte, intimata respectă și acționează în corespundere cu legile speciale, iar pe de altă parte, atunci când prevederile legii speciale sunt în detrimentul acesteia, invocă termenii de procedură reglementați de Codul administrativ.

Referirea instanței la actele de constatare similare, și anume cel din 31 decembrie 2021, din 14 martie 2022 și din 24 martie 2022, nu pot fi luate în considerare, or, prin Legea nr. 130 din 7 octombrie 2021 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din data de 29 octombrie 2021 și prin Legea nr. 96 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări și completări la Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea nr. 133/2016, îndeosebi în partea ce ține de sancțiunile aplicate.

La caz, actul de constatare examinat în prezența speței a fost emis anterior modificărilor operate la legislația în vigoare din 7 octombrie 2021 și 14 aprilie 2022.

Suplimentar, a ținut să accentueze că atât în dispozitivul deciziei, cât și textul deciziei motivate, există o greșeală mecanică strecurată cu referire la legalitatea/ilegalitatea actului administrativ contestat, și anume s-a anulat actul de constatare nr. 140/04 din 20 iulie 2020, s-a făcut referire și la actul de constatare nr. 65/22 din 12 martie 2021, însă în prezenta cauză, s-a examinat legalitatea actului de constatare nr. 152/14 din 31 iulie 2020.

La 30 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Grigori Todoroglo a depus recurs motivat împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și emiterea unei noi decizii de menținere a hotărârii din 8 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În susținerea recursului a calificat decizia instanței de apel drept una neîntemeiată și ilegală.

A punctat că prima instanță corect a apreciat circumstanțele de fapt și a emis o hotărâre legală de respingere a acțiunii depuse de Valentina Caicî.

Totodată, a evidențiat că în dispozitivul deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel, instanța a indicat că „se anulează Actul de constatare nr. 140/04 din 20 iulie 2020”, însă la caz, Valentina Caicî a solicitat anularea actului de constatare nr. 152/14 din 31 iulie 2020.

La 14 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Grigori Todoroglo, Valentinei Caicî, Autorității Naționale de Integritate și lui Dmitri Drumi, copia recursurilor depuse de Autoritatea Națională de Integritate și de Grigori Todoroglo, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință la recursurile declarate, care au fost recepționate de către Grigori Todoroglo și Dmitri Drumi la 24 octombrie 2022, potrivit avizelor poștale de recepție (f. d. 211-212).

La 3 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Valentina Caicî a depus referință prin care a solicitat respingerea recursurilor înaintate de Autoritatea Națională de Integritate și de Grigori Todoroglo.

Până la data stabilită pentru examinarea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 24 mai 2022, însă la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acestuia de către recurenți (f. d. 164).

Este cert și faptul că la 6 iulie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 189-189 verso).

Decizia motivată din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către Grigori Todoroglo la 16 septembrie 2022, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție, însă din actele cauzei nu rezultă recepționarea acesteia de către Autoritatea Națională de Integritate (f. d. 188).

Totodată, actele cauzei reflectă că la 30 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Grigori Todoroglo a depus recurs motivat împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 193-195).

Din materialul probator rezultă și că 13 octombrie 2022, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs motivat împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 200-204 verso).

Astfel, recursurile depuse de Autoritatea Națională de Integritate și de Grigori Todoroglo împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău sunt în termen.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursurile depuse de Autoritatea Națională de Integritate și de Grigori Todoroglo împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost numit pentru examinare în complet din cinci judecători.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs și referință, deoarece criticile recurentului și intimatului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile, de a casa integral decizia din

24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie de casare integrală a deciziei instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) coroborat cu prevederile art.21 și art. 36 Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În corespundere cu art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu.

Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

La fel, aplicabile sunt și prevederile art. 244 alin. (2) coroborate cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În sensul art. 219 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma alin. (2) și (3) al aceluiași articol, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

După cum denotă actele cauzei, Valentina Caicî înaintând acțiunea în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoane terțe Dmitri Drumi și Grigori Todoroglo, a solicitat anularea ca fiind ilegal a actului de constatare al inspectorului de integritate din cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate nr. 152/14 din 31 iulie 2020 și încasarea din contul Autorității Naționale de Integritate a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 8 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o.

Iar prin hotărârea suplimentară din 11 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția formulată de Valentina Caicî privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Judecând apelul depus de Valentina Caicî, prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel a admis apelul depus de Valentina Caicî, a casat integral hotărârea din 8 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani și hotărârea suplimentară din 11 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani și a emis o nouă decizie, prin care *a admis acțiunea* în contencios administrativ depusă de Valentina Caicî împotriva Autorității Naționale de Integritate, persoane terțe Grigori Todoroglo și Dmitri Drumi cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, *compensarea cheltuielilor de judecată*. A anulat actul de constatare nr. 140/04 din 20 iulie 2020. *A respins ca neîntemeiată cererea Valentinei Caicî cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată*.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată însă că la judecarea cererii de apel depusă de Valentina Caicî, instanța de apel a admis încălcarea normelor de drept procedural, fapt ce dictează casarea deciziei instanței de apel.

Astfel, la caz se constată că, examinând apelul depus de Valentina Caicî, instanța de apel la aprecierea termenului de efectuare a controlului de către Autoritatea Națională de Integritate în privința Valentinei Caicî, a reținut prevederile Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și a art. 60-65 Cod administrativ

În același timp se constată că, Curtea de Apel Chișinău cu referire la prevederile art. 60 Cod administrativ, a reținut ca temei de admitere a acțiunii faptul că termenul de control în privința Valentinei Caicî, primar al satului Chiriet-Lunga, UTA Găgăuzia, și-a început curgerea la data de 12 mai 2020, odată cu înregistrarea la Autoritatea Națională de Integritate a sesizării depuse de Dmitri Drumi, respectiv, procedura de verificare urma a fi finalizată în termen de 30 zile, adică la data de 12 iunie 2020.

Instanța de recurs notează că Curtea de Apel Chișinău incorect a soluționat chestiunea dată prin prisma dispozițiilor art. 60 Cod administrativ, reținând că norma dată stabilește exact termenele procedurii administrative, situație care exclude aplicarea termenului rezonabil prevăzut de art. 27 Cod administrativ.

Or, ajungând la o astfel de concluzie, instanța de apel a trecut cu vederea faptul că prin art. 60 alin. (1) Cod administrativ, legiuitorul a prevăzut termenul general de 30 de zile în care o procedură administrativă trebuie finalizată, *dacă legea nu prevede altfel*.

Respectiv, această prevedere legală este o normă generală, care admite excepțiile prevăzute de legea specială.

În acest aspect, instanța de recurs reține prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în vigoare la data efectuării controlului privind respectarea regimului conflictelor de interese de către Valentina Caicî, care prevăd că controlul averii și al intereselor personale ale

subiecților declarării se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Așadar, instanța de recurs notează că procedura administrativă în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor este reglementată de legea specială și anume Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, care și urmează a fi aplicată în speță..

Or, art. 5 alin. (2) și (3) din Legea nr. 100 din data de 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, reglementează că normele juridice generale sunt aplicabile fie tuturor raporturilor sociale sau subiecților de drept, fie unor categorii de raporturi sau de subiecți, fără a-și pierde caracterul de generalitate. Normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.

Astfel fiind, reieșind din dispozițiile art. 37 alin. (1)-(3) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în vigoare la acel moment, după repartizarea aleatorie a sesizării de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va dispune începerea controlului.

Prevederile art. 31, art. 32 alin.(3)–(5), art.33, art. 34 alin. (2), art.35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere printr-o scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.). Punctul de vedere al persoanei supuse controlului poate fi prezentat în termen de 15 zile de la recepționarea invitației. Dacă recepționarea invitației pentru a prezenta un punct de vedere nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea acesteia.

În corespundere cu art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în vigoare la acel moment, stipulează că în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acestora. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă include validarea datelor din declarațiile de avere și interese personale prin intermediul sistemului informațional e-Integritate. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea unui proces-verbal de inițiere a controlului sau de refuz al inițierii controlului.

Potrivit art. 32 alin. (3) și (4) din legea menționată, în vigoare la acel moment, în procesul de control al averii și intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori privat, inclusiv instituțiilor financiare, documentele și informațiile necesare pentru realizarea controlului. La solicitarea inspectorului de integritate, subiecții menționați la alin. (3) sunt obligați să prezinte Autorității, în termen de 15 zile de la recepționarea solicitării, pe suport de hârtie sau în format electronic, datele, informațiile, înscrisurile și documentele justificative solicitate.

Iar conform dispozițiilor art. 34 alin. (1) din legea menționată, în vigoare la acel moment, dacă după exprimarea verbală sau în scris a punctului de vedere al persoanei supuse controlului se constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență substanțială și deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza fiind transmisă în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Dacă recepționarea invitației nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea invitației repetate, cauza fiind transmisă instanței de judecată competente spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Confiscarea se poate referi la întreaga valoare a averii deținute de subiectul declarării, la valoarea unei părți din aceasta sau a unui bun/unor bunuri determinate.

Prin prisma dispozițiilor legale enunțate, instanța de recurs conchide că Curtea de Apel Chișinău a examinat în mod eronat legalitatea procedurii administrative privind efectuarea controlului cu privire la respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Valentina Caicî, prin prisma respectării termenului general al procedurii administrative prevăzut de art. 60 Cod administrativ.

Or, legea specială ce reglementează procedura efectuării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor și anume Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, stabilește alți termeni de finalizare a procedurii de verificare, care cumulativ depășesc termenul general al procedurii administrative de 30 de zile prevăzut de art. 60 Cod administrativ, totodată nefiind stabilit un anumit termen limită în acest sens.

Astfel fiind, instanța de recurs consideră că chestiunea cu privire la termenul de verificare a respectării regimului juridic al conflictelor de interese în privința Valentinei Caicî urma a fi verificat anume prin prisma prevederilor art. 27 Cod administrativ, care expres statuează că, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale *nu impun un anumit termen*, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze într-un termen rezonabil.

Sub un alt aspect, instanța de recurs reține ca indidente și dispozițiile art. 195 Cod administrativ, potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se

desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Astfel, în conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Totodată, hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii, trebuie să coincidă cu concluziile instanței din partea dispozitivă a hotărârii.

La fel, și prevederile art. 241 alin. (6) CPC stipulează că dispozitivul hotărârii cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

În sensul normelor enunțate este de înțeles că concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii, trebuie să coincidă cu soluția instanței cuprinsă în dispozitivul hotărârii. Or, în caz contrar hotărârea este lovită de nulitate.

În concordanță cu normele legale citate, instanța de recurs atestă că, deși în speță se contestă legalitatea *actului de constatare nr. 152/14 din 31 iulie 2020, emis de Autoritatea Națională de Integritate*, instanța de apel în motivarea deciziei contestate, într-un mod confuz a reținut ca obiect de examinare a litigiului actul de constatare al Autorității Naționale de Integritate nr. 65/22 din 21 martie 2021, concluzionând asupra ilegalității acestuia, iar prin dispozitivul deciziei s-a decis anularea actului de constatare nr. 140/04 din 20 iulie 2020.

La fel, contradictorie se constată a fi și soluția instanței de apel cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, în situația în care în dispozitivul deciziei pe de o parte se menționează că se admite inclusiv și cerința dată, iar pe de altă parte această cerință se respinge.

Ca urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a adoptat o soluție contradictorie, creând o confuzie justițiabililor în privința emiterii acesteia.

Față de cele ce preced, se impune casarea integrală a deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, fiind cert că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației procedurale, iar eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile depuse de Autoritatea Națională de Integritate și de Grigori Todoroglo.

Se casează integral decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Valentinei Caicî împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul  
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Ala Cobăneanu